

โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2
A PROGRAM TO ENHANCE INTEGRATED LEARNING SKILLS FOR
TEACHER UNDER THE OFFICE OF CHAIYAPHUM PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

¹กนกพร คำสอน และ ²นวรรตน์ แซ่เคี้ยว

¹Ganokporn Ckumson and ²Navarat Saekhow

มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น, ประเทศไทย
Sripatum University Khonkaen Campus, Thailand.

¹kanokporn.yelly@gmail.com, ²navarat_s@rmutt.ac.th

Received : February 25, 2024; **Revised** : March 28, 2024; **Accepted** : April 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู 2) สร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู และ 3) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 335 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน และครูผู้สอน 1 คน จากโรงเรียนที่มีแนวปฏิบัติที่ดี จำนวน 3 โรงเรียน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ แบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามการประเมินโปรแกรม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ลำดับชั้นความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการใช้

¹ นักศึกษา, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

² อาจารย์ ดร. หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

เทคโนโลยี ด้านทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ 2) โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู ประกอบด้วย 1.หลักการ 2.วัตถุประสงค์ 3.เนื้อหา มี 3 Module ได้แก่ Module 1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ Module 2 ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ Module 3 ทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 4. วิธีพัฒนา และ 5. การวัดและประเมินผลและผลการประเมินความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก 3) การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : โปรแกรม, ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

Abstract

The objective of this research were to 1) study current conditions; Desirable conditions and essential needs of teachers' integrated learning management skills. 2) Create and verify the appropriateness of teachers' integrated learning management skill enhancement programs, and 3) assess the appropriateness and feasibility of teachers' integrated learning management skill enhancement programs. Under the office of Chaiyaphum Primary Education Area District 2. The informant group included one teacher and educational personnel development group director, one school administrator, and one teacher from three schools with good practices. The research instrument is the current state questionnaire. Desirable conditions, interview forms and program assessment questionnaires Statistics used in data analysis include percentage, mean, standard deviation, content analysis, and essential demand index sequence analysis. The results showed that: 1) Current conditions Overall at a large level. The overall desirable conditions are at the highest level, and the order of essential needs is ordered as follows: learning management skills, technology skills, learning atmosphere skills, and communication skills, respectively. 1. Principles 2. Objectives 3. Content There are 3 modules: Module 1 Learning Management Skills, Module 2 Information and Communication Technology Skills, and Module 3 Learning Atmosphere Skills, 4. Development Methods, and 5. Measurement and evaluation and evaluation results of the program to enhance teachers' integrated learning management skills. 3) Assessing the appropriateness and feasibility of

teachers' integrated learning management skill enhancement programs. Overall, there is a highest level of suitability, and the feasibility is at a largest level.

Keywords: Program, Integrated Learning Management Skills.

บทนำ

สังคมยุคการศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เนื่องมาจากการใช้เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆ ของภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 การจัดการเรียนการสอนของครูปรับเปลี่ยนเนื้อหาตามหลักสูตรควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะใหม่ๆ ส่งเสริมให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้น ครูผู้สอนจึงเป็นผู้ที่มีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ผู้เรียน ให้สอดคล้องกับความสามารถและความถนัด มีการบูรณาการความรู้ในศาสตร์สาขาต่าง ๆ ใช้หลากหลายวิธีการสอนหลากหลาย รวมทั้งเน้นการวัดผลที่หลากหลายวิธี กระบวนการจัดการเรียนรู้ ต้องให้ผู้เรียนมีบทบาทรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ส่วนบทบาทของครูผู้สอน คือ ผู้สนับสนุน (Supporter) และเป็นแหล่งความรู้ (Resource Person) ของผู้เรียน และจัดเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญและมีความหมายต่อการเรียนรู้ การเรียนรู้จะประสบผลสำเร็จหากผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน และมุ่งจัดการเรียนรู้ในลักษณะที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเองมากที่สุด โดยผ่านการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง ลงมือปฏิบัติคิด แก้ปัญหา ริเริ่มสร้างสรรค์ ทำงานเป็น สรุปเป็นความรู้ และสามารถนำเสนอได้อย่างเหมาะสม (ทิตินา แคมมณี, 2559)

ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความรู้ ความคิด รวบรวม หรือทักษะเขาด้วยกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้โดยองครวม ทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย เน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นไปตามสภาพจริงของสังคม การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเนื้อหาสาระทั้งหลาย เขาด้วยกันอย่างมีความหมาย และสามารถนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาและการบริหารจัดการสถานศึกษาให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุก ๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านการพัฒนาครู ที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ความสำคัญกับการเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” และมีบทบาทเป็นนักวิจัยพัฒนากระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน แต่จากการศึกษาแผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2566-2570 ด้านครูบุคลากรเกี่ยวกับทักษะความรู้ พบว่า ครูบางส่วนไม่ได้รับการพัฒนาตรงตามสมรรถนะ ส่งผลให้การดำเนินงานไม่บรรลุเป้าหมาย

สถานศึกษาบางแห่งขาดแคลนครูที่มีความรู้ ความสามารถเฉพาะด้าน เช่น ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการบูรณาการการเรียนรู้ ดังนั้น ภารกิจหลักของครูผู้มีส่วนสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเสริมสร้างสมรรถนะสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ดำเนินไป อย่างมีประสิทธิภาพ และมีจริยธรรมของวิชาชีพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2, 2566)

โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ซึ่งถือเป็นปัจจัยที่สำคัญในการสร้างความสำเร็จขององค์กรในด้านการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา โดยโปรแกรมนี้ได้ทำการศึกษาและวิจัยองค์ประกอบของทักษะบูรณาการของครูที่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานภายใน โดยมุ่งเน้นเพื่อให้เกิดประโยชน์และส่งเสริมให้พัฒนาด้ว การศึกษาของพื้นที่สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันด้านการศึกษาระดับสากล และพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้เป็นกำลัง สำคัญในการขับเคลื่อนโมเดลไทยแลนด์ 4.0 ต่อไป

จากความเป็นมาและความสำคัญข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เพื่อนำไปใช้ในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบ บูรณาการของครู และเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาด้ว การศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของ พื้นที่ สามารถปรับตัวในยุคการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และเป็นพลังขับเคลื่อนในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้าง ทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยภูมิ เขต 2
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการ เรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2
3. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการ จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2,861 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 จำนวน 335 คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และได้กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอนโรงเรียนละ 1 คน จำนวน 3 โรงเรียน รวมผู้ให้ข้อมูล 7 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

2.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแล้วนำมาสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย วัตถุประสงค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะการจัดการเรียนรู้ 2) ทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี และ 4) ทักษะการสื่อสาร

2.2 ศึกษาแนวทางการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ได้แก่ 1) การศึกษาด้วยตนเอง 2) การฝึกอบรม 3) การศึกษาดูงาน และ หลักการพัฒนา 70:20:10

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

3.2 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนี่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามในตอนี่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น โดยนำข้อมูลจากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ มาหาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็นจากระดับสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์ โดยการคำนวณ PNI modified โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีความรู้ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไปเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา ทำหน้าที่ตรวจสอบยืนยันโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่ม (Focus group) จำนวน 7 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ร่างโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 หลักการ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ องค์ประกอบที่ 3 เนื้อหา ประกอบด้วย 3 Module ได้แก่ Module 1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ Module 2 ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ Module 3 ทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 วิธีการพัฒนา และองค์ประกอบที่ 5 การวัดและประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) แบบบันทึกการสนทนากลุ่มที่พัฒนาขึ้นตามขอบข่ายทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู 2) แบบประเมินความเหมาะสมของโปรแกรม โดยใช้ประเด็นการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูที่ได้จากการศึกษามาเป็นกรอบในการสร้าง

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์หาความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 นำ(ร่าง)โปรแกรมเสนอต่อครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสนอต่อครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูผู้สอน จำนวน 17 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย เรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างทักษะบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 สรุปผล ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โดยรวมอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 เรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้แก่ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ แสดงดังตาราง 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2

องค์ประกอบทักษะบูรณาการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	D	I	PN1	ลำดับ
1. ด้านทักษะการจัดการจัดการเรียนรู้	4.19	0.18	มาก	4.91	0.10	มากที่สุด	4.19	4.91	0.171	1
2. ด้านทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้	4.18	0.23	มาก	4.86	0.13	มากที่สุด	4.18	4.86	0.163	3
3. ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี	4.21	0.18	มาก	4.90	0.08	มากที่สุด	4.21	4.90	0.164	2
4. ด้านทักษะการสื่อสาร	4.17	0.16	มาก	4.84	0.18	มากที่สุด	4.17	4.84	0.160	4
รวม	4.18	0.18	มาก	4.87	0.12	มากที่สุด				

3. การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ประกอบด้วย 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา ประกอบด้วย 3 Module ได้แก่ Module 1 ทักษะการจัดการเรียนรู้ Module 2 ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และ Module 3 ทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ 4) วิธีการพัฒนา ได้แก่ การศึกษาด้วยตนเอง การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการบูรณาการแบบสอดแทรกการปฏิบัติงาน และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งผลการประเมินโปรแกรมโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ดังภาพประกอบ 1

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD.	ระดับความเห็น
1. ความเหมาะสม	4.51	0.50	มากที่สุด
2. ความเป็นไปได้	4.53	0.50	มากที่สุด
รวม	4.52	0.50	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า สภาพปัจจุบันโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดจากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ตระหนัก และมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับทักษะการจัดการเรียนรู้ตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานต้นสังกัดจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาครูให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษายุคใหม่ในปัจจุบัน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นถึงความต้องการในการเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู เพื่อให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชัยนาท พลอยบุตร (2559) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสรรณะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30 ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้โดยรวมทุกองค์ประกอบ อยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมทุกองค์ประกอบ อยู่ในระดับมากที่สุด

2. ลำดับความต้องการจำเป็นของการเสริมสร้างของทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการใช้เทคโนโลยี ด้านทักษะการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ และด้านทักษะการสื่อสาร ตามลำดับ ผลการวิจัยเช่นนี้แสดงให้เห็นว่า ครูผู้สอนให้ความสำคัญในการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี

สารสนเทศมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เพื่ออำนวยความสะดวก และเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการเรียนรู้ในการจัดการศึกษายุคใหม่ในปัจจุบัน นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศทางการเรียนรู้ก็เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเช่นเดียวกัน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างสูงสุด

3. ผลการพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 โปรแกรมประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) วิธีการพัฒนา และ 5) การวัดและประเมินผล ซึ่งองค์ประกอบโปรแกรมข้างต้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาหลายท่าน เพื่อนำมากำหนดองค์ประกอบของโปรแกรมในการวิจัยครั้งนี้ โดยเมื่อพิจารณาองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ จะเห็นว่า มีลักษณะของการดำเนินงานที่เป็นขั้นตอน ตั้งแต่ข้อมูลพื้นฐานที่แสดงถึงแนวคิดและหลักการของโปรแกรม วัตถุประสงค์ของโปรแกรม ซึ่งสอดคล้องกับเนื้อหาและวิธีการพัฒนาของโปรแกรมที่ใช้ในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูในครั้งนี้ และหลังจากที่ได้พัฒนาครูตามกระบวนการของโปรแกรมแล้ว จะมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของครูภายหลังการพัฒนา ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรบ้าง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา จันทะโยธา (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ มีองค์ประกอบ ดังนี้ บทนำ หลักการ และเหตุผล ความมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการพัฒนา ระยะเวลา โครงสร้างข้อบ่งชี้เนื้อหา วิธีการพัฒนา สื่อ และการวัดและประเมินผล

4. เนื่องจากโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 ได้รับการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และออกแบบตามหลักการพัฒนาโปรแกรม จึงทำให้ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของโปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 คน มีผลการประเมินโดยรวมมีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ จีรภพ แสงบุญมี (2566) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิจิตรเขต 2 ผลการวิจัยพบว่า โปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาของครู โดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

องค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษา

การพัฒนาครูเป็นการพัฒนาคุณภาพและวิธีการปฏิบัติงานของครู ส่งผลให้ครูมีสมรรถภาพในการสอน มีความรู้ในทางวิชาการและวิชาชีพมากขึ้น เข้าใจบทบาทหน้าที่และปฏิบัติหน้าที่ของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาและข้อบกพร่องในการสอนและการ

ทำงานได้ดีขึ้น โปรแกรมเสริมสร้างทักษะการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการของครูถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาครู เพื่อให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร และด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ สามารถจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมผู้เรียนให้มีความรู้ความสามารถรอบด้าน ตลอดจนมีทักษะชีวิตที่สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กาญจนา จันทะโยธา. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมพัฒนาครูด้านการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จิรภพ แสงบุญมี. (2566). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้แบบสะเต็มศึกษาของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2*. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ชยันนาท พลอยบุตร (2559). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสรรณະครูด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 30*. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ทิตินา แชนมณี. (2559). *ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้นฉบับปรับปรุงใหม่*. กรุงเทพฯ: บริษัท สุวีริยาสาส์น จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิเขต 2. (2565) *แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา* (ออนไลน์). แหล่งที่มา: <https://web2.chaiyaphum2.go.th/>. 27 มิถุนายน 2566.

